

6. maj 2019
J.nr.

Til Folketinget – Skatteudvalget

Hermed sendes svar på spørgsmål nr. 402 af 9. april 2019 (alm. del). Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Andreas Steenberg (RV).

Karsten Lauritzen

/ Kristina Astrup Blomquist

Spørgsmål

Ministeren bedes oplyse virkningen på arbejdsudbud, BNP og offentlige finanser af at hæve eller sænke momsen med henholdsvis 1, 2 eller 3 procentpoint. Virkningen på de offentlige finanser ønskes opgjort ved umiddelbart provenu, provenu efter tilbageløb, provenu efter tilbageløb og adfærd og i varig virkning.

Svar

En *forøgelse* af momssatsen med fx 2 pct.-point skønnes at medføre et umiddelbart (varigt) merprovenu på 15,1 mia. kr., et provenu efter tilbageløb på 11,7 mia. kr. og et merprovenu efter tilbageløb og adfærd på 11,4 mia. kr. (2019-niveau), *jf. tabel 1*.

En *nedsættelse* af momssatsen med 2 pct. point skønnes at medføre et umiddelbart (varigt) mindreprovenu på 15,1 mia. kr., dvs. numerisk samme ændring som ved en forøgelse af momssatsen, mens mindreprovenuet efter tilbageløb skønnes til 12,1 mia. kr., og mindreprovenuet efter tilbageløb og adfærd skønnes til 11,7 mia. kr.

Det bemærkes, at de skønnede provenuvirkninger efter tilbageløb er numerisk lidt større ved en nedsættelse af momsen end ved en forhøjelse. Det skyldes, at tilbageløbet reduceres ved en nedsættelse af momsen, mens det forøges ved en forhøjelse af momsen.

Tabel 1. Varig provenuvirkning og effekt på arbejdsudbud og BNP af en ændring af momssatsen

Ændring i momssats	Pct.-point					
	-3	-2	-1	+1	+2	+3
<i>Mia. kr. (2019-niveau)</i>						
Umiddelbar provenuvirkning	-22,6	-15,1	-7,5	7,5	15,1	22,6
Provenuvirkning efter tilbageløb ¹	-18,3	-12,1	-6,0	5,9	11,7	17,4
Provenuvirkning efter tilbageløb og adfærd ²	-17,7	-11,7	-5,8	5,7	11,4	16,9
<i>Antal fuldtidsbeskæftigede</i>						
Arbejdsudbud ²	2.300	1.600	800	-800	-1.600	-2.300
<i>Mia. kr. (2019-niveau)</i>						
BNP-effekt ³	1,2	0,8	0,4	-0,4	-0,8	-1,2

1) Tilbageløbsfaktoren (som i udgangspunktet antages at være 21 pct.) er korrigeret for ændring af momssatsen. Udviklingen i momsgrundlaget er baseret på fremskrivningen i konvergensprogram 2019.

2) Der er indregnet adfærdsvirkning af ændret arbejdsudbud. Det er antaget, at en ændring af momssatsen har en selvfiansieringsgrad på 3,1 pct., *jf. kapitel 4 i Skatteøkonomisk Redegørelse 2017*.

3) Den skønnede BNP-virkning afspejler de afledte effekter af de forudsatte ændringer i arbejdsudbuddet

Kilde: Egne beregninger.

Forbrugsskatter i form af moms og afgifter reducerer den reale købekraft af husholdningernes disponible indkomst og påvirker derfor – ligesom personskatterne – husholdningernes arbejdsudbud.

En *forøgelse* af momssatsen med fx 2 pct.-point skønnes konkret at medføre en reduktion af arbejdsudbuddet svarende til ca. 1.600 fuldtidsbeskæftigede. Reduktionen i arbejdsudbuddet har afledte virkninger på indkomster, produktion mv, som isoleret set skønnes at indebære et varigt fald i BNP på ca. 0,8 mia. kr. (2019-niveau), *jf. tabel 1*.

En *nedsættelse* af momssatsen skønnes omvendt at medføre en stigning i arbejdsudbuddet og en forøgelse af BNP med numerisk samme ændringer som ved en tilsvarende forøgelse af momssatsen.

De skønnede effekter er opgjort på baggrund af momsgrundlaget, som i 2019 skønnes at udgøre ca. 910 mia. kr. Heraf vedrører en betydelig andel på ca. 18,5 pct. dog det offentlige egen momsbetaling i forbindelse med køb af varer, tjenester og investeringsgoder. En forøgelse af det offentlige momsbetaling medfører ikke et merprovenu, forudsat at den øgede momsbetaling kompenseres. Korrigeret for den offentlige sektors andel udgør momsgrundlaget i 2019 dermed ca. 740 mia. kr.

Der er ved opgørelse af konsekvenserne af ændret moms ikke taget højde for effekten af grænsehandel. Hvis momsen ændres i Danmark, påvirkes danskernes tilskyndelse til at grænsehandle. Grænsehandlens omfang har betydning for provenuet fra moms og afgifter af grænsehandelsfølsomme varer. Desuden vil en momsændring i Danmark i et vist omfang påvirke udlændingenes forbrug i Danmark.

Nogle varer og ydelser er ikke momsbelagte. En ændring af momssatsen kan indebære, at der flyttes aktivitet fra momsbelagte sektorer til ikke momsbelagte sektorer eller omvendt. Der er ikke taget højde for en sådan adfærdseffekt ved vurdering af konsekvenserne af en momsændring. Det bemærkes yderligere, at en ændring af momssatsen vil påvirke tilskyndelsen til sort arbejde.

Der er generelt en vis usikkerhed forbundet med at skønne over især større ændringer i momssatsen.

En nedsættelse af momssatsen vil indebære et finansieringsbehov, og en forøgelse af momssatsen vil omvendt give mulighed for nedsættelse af andre skatter og afgifter eller en forøgelse af det offentlige forbrug. Konsekvenserne af en ændring af momsen vil således skulle ses i sammenhæng med de afledte konsekvenser af den konkrete finansiering af mindreprovenuet ved en moms-nedsættelse og den konkrete anvendelse af merprovenuet ved en momsforøgelse.

En eventuel forøgelse af momssatsen vil blandt andet reducere arbejdsudbuddet og dermed beskæftigelse og den samlede velstand, og regeringen kan derfor ikke gå ind for et sådant forslag, ligesom det ville være i strid med regeringens skattestop.